

Overtredingen fysieke belasting

Tijdens een informatiemiddag in het NBC te Nieuwegein, op 12 juni 2012, maakte de Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) haar beleid ten aanzien van fysieke belasting bekend. Na de bouwvak is een overtreding op dit gebied direct beboetbaar. In eerste instantie richt men zich op een vijftal branches, waaronder de branche voor metalen daken en gevels.

Fysieke belasting is al enige tijd een belangrijk thema. Cijfers van Arbowet laten zien waarom de grote aandacht voor het onderwerp gerechtvaardigd is. Zo'n 60% van alle bouwplaatsmedewerkers geeft aan het werk fysiek zwaar te vinden. Van deze werknemers heeft 40% daadwerkelijk lichamelijke klachten. Het ziekteverzuim in de bouw ligt op 5,5%; 45% hiervan is het gevolg een te zware fysieke belasting. De gemiddelde directe loonkosten van dit verzuim wordt gecijferd op €750,- per persoon per jaar. Daar komt bij dat de focus van de overheid de laatste jaren is dat mensen langer door dienen te kunnen werken en ook maatschappelijk is het natuurlijk wenselijk dat werknemers gezond blijven en ook buiten werktijd energie hebben om dingen te ondernemen. Volgens het Arbobesluit is het maximale gewicht dat één werknemer 8 uur per dag, 5 dagen per week mag verplaatsen 25 kg.

Na een periode van voorlichting voor de bouwvak is het overtreden van de tilnorm vanaf 1 september 2012 direct beboetbaar. De boetes kunnen oplopen tot zo'n €3600,- per overtreding. Het project loopt van 2012-2015 en voor het komende jaar zal Inspectie SZW zich op een vijftal branches richten, waaronder de monteurs van metalen daken en gevels. Ook de betonvlechters, metselaars, glaszetters en blokkenstellers ruwbouw zullen actief worden gecontroleerd. Per beroepsgroep zal op een vijftal inspectiepunten worden gehandhaafd,

waarbij de tilnorm de belangrijkste is. *Roofs* sprak met branche-secretaris Ruud Huisman en Gerard Zwijnenburg, directeur van JGSysteembouw en voorzitter van de commissie Keurmerk van Dumebo DWS.

Richtlijn fysieke belasting

In 2010-2011 heeft Dumebo DWS door TNO Arbeidonderzoek laten uitvoeren naar de fysieke belasting bij het handmatig verwerken van metalen dakplaten. Metalen dakplaten hebben immers doorgaans een gewicht dat hoger ligt dan 50 kg. De dakplaten worden in de meeste gevallen echter niet getild, maar versleept. Het onderzoek van TNO wees uit dat ook dit een te zware lichamelijke belasting voor de verwerker vormt, als ook het liften van de plaat uit het pakket. Zie voor een uitgebreide uiteenzetting het artikel 'Handmatig verwerken zware dak- en gevelelementen is verleden tijd' in *Roofs* 2011-4. Metalen dakelementen dienen dus waar mogelijk mechanisch getild te worden en het werk dient logistiek zodanig te worden georganiseerd dat het handmatig verplaatsen tot een absoluut minimum wordt beperkt.

Dumebo DWS heeft inmiddels een Richtlijn fysieke belasting ontwikkeld voor het verwerken van metalen dakplaten. Huisman: "Het overleg met de Inspectie SZW is in een open sfeer verlopen. De commissie Arbo van Dumebo DWS heeft

per 1 september 2012 beboetbaar

in samenwerking met de Inspectie SZW en TNO de richtlijn opgesteld waarmee de dakplaten op een arbeidsvriendelijke, maar ook praktisch werkbare manier kunnen worden gelegd. Algemeen geldt dat de dakplaten mechanisch dienen te worden gelegd. Wanneer de dakplaten toch handmatig dienen te worden verplaatst, moet dit rechtop staand gebeuren met gebruik van de juiste sleephulp. De maximale gemiddelde loopafstand bij het handmatig verslepen van de dakplaten mag niet groter zijn dan 8 m. Het wordt aanbevolen het handmatig verplaatsen van de dakplaten te onderbouwen in het project-V&G-plan."

In de Richtlijn is uitgegaan van de Viavac vacuümheffer voor het mechanisch verwerken van metalen dakplaten. Momenteel zijn verschillende hulpmiddelen in ontwikkeling. Het gaat echter om langdurige ontwikkelingsperiodes, mede doordat de nieuwe producten voorzien dienen te worden van een CE-markering. "De veiligheid van de bouwplaatsmedewerker dient ook in het oog gehouden te worden," aldus Huisman. "De dakplaten zijn namelijk messcherp."

Keurmerk

Dumebo DWS heeft vorig jaar het Keurmerk Metalen Daken en Gevels in het leven geroepen. Directe aanleiding hiervoor was de vraag de constructieve veiligheid van constructies met metalen daken en gevels voor een referentieperiode van 50 jaar, die in de Kwaliteitsrichtlijn van Dumebo DWS en MDG wordt aangehouden, te onderbouwen. Dumebo DWS heeft vervolgens het keurmerk ontwikkeld dat zowel een montage- als een materialenmatrix bevat. In het keurmerk staat o.a. beschreven welke materialen in welke situatie dienen te worden toegepast om de referentieperiode te halen, als ook de vereiste manier van detailleren. Zie voor een uitgebreide uiteenzetting het artikel 'Kwaliteit detaillering bepaalt levensduur metalen gevels en daken' in *Roofs* 2011-1.

Gerard Zwijnenburg is sinds begin dit jaar voorzitter van de commissie Keurmerk. Hij vertelt dat de 54 bij Dumebo DWS aangesloten bedrijven het keurmerk voeren en zich daarmee verplichten volgens de Kwaliteitsrichtlijn Metalen Gevels en Daken te werken. Zij zijn verplicht werken via een webapplicatie bij het secretariaat van het keurmerk aan te melden. Vervolgens worden zij op de projectlocatie door de bureaus Nieman Ketlitz en BDA Dakadvies gecontroleerd.

Zwijnenburg: "De selectie van de te controleren werken vindt plaats op postcode van het werk. Pas daarna op naam van het uitvoerende bedrijf, zodat het aantal inspecties evenredig onder de inspectiebureaus kan worden verdeeld. Elk lidbedrijf wordt per jaar minimaal twee keer, en maximaal tien keer geïnspecteerd. De inspectie vindt op de bouwplaats zelf plaats, waarbij gecontroleerd wordt of volgens het bestek wordt gewerkt, of wordt voldaan aan de arboregels en of het bedrijf werkt volgens de Kwaliteitsrichtlijn Metalen Daken en Gevels.

Van elke inspectie wordt een rapport opgemaakt en deze wordt het lidbedrijf ter beschikking gesteld. Binnen de webapplicatie is een benchmark gepubliceerd waarbij de inspectieresultaten geanonimiseerd zullen worden gepubliceerd zodat inzichtelijk wordt gemaakt hoe de branche op de genoemde onderwerpen presteert. De branchevereniging ijvert er nu voor de Kwaliteitsrichtlijn op te nemen in de STABU besteksteksten."

Alles staat of valt met de kwaliteit van de uitvoering. Daarom heeft Dumebo DWS in aansluiting op de Kwaliteitsrichtlijn een BBL opleiding ontwikkeld die per september 2012 zal starten op het ROC Midden Nederland. De opleiding is tot stand gekomen met subsidie van het Ministerie van Onderwijs en met behulp van de vakmensen die bij de leden van Dumebo DWS werkzaam zijn. Afgestudeerden beschikken over een erkend MBO-diploma. Huisman besluit: "Met deze initiatieven hebben wij het kwalitatief en arbeidsvriendelijk verwerken zoveel mogelijk verankerd in de dagelijkse werkpraktijk." ■

